

INFORMATOR

Adres: Drukarnia
S. Mikołajski, Śrem.

powiatu

śremskiego

Telefon
Nr. 74

Prenumerata: miesięcznie 2.00 zł. Cena pojedynczego numeru 25 gr. Ogłoszenia: 20 groszy za wiersz nonparelowy i łamowy lub jego miejsce.

Wychodzi w środy i soboty. Wydawca: S. Mikołajski w Śremie. Odpowiedzialni: za dział urzędowy podpisujący. Za działy nieurzędowe: S. Mikołajski w Śremie.

Dział urzędowy.

Wojewoda Poznański
Nr. Wojsk. P. I. 2/1/4.

Poznań, dnia 10 kwietnia 1933 r.

OBWIESZCZENIE

o ogólnym poborze mężczyzn, obowiązanych do stawiennictwa w roku 1933.

§ 1.

Na podstawie art. 1 Ustawy o poborze rekruta w r. 1933 z dnia 15 lutego 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 17 ex 1933 poz. 112) Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych zarządził

pobór ogólny

1. wszystkich mężczyzn, podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu urodzonych w r. 1912;

2. mężczyzn, którzy przy poborze w roku ubiegłym uznani zostali za czasowo niezdolnych do służby wojskowej (kat. B);

3. mężczyzn, podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, którzy z jakichkolwiek powodów nie uczynili zadość obowiązkowi stawienia się do poboru;

4. mężczyzn, którzy zgłosili się do ochotniczej służby wojskowej, przed osiągnięciem wieku poborowego, o ile nie odsłużyli całkowicie ustawowego okresu czasu czynnej służby (§ 341 rozp. wykon.);

5. mężczyzn, którzy złożyli w właściwym czasie w P. K. U. podania o przyjęcie do służby ochotniczej;

6. mężczyzn, którzy uzyskali obywatelstwo polskie od czasu powstania Państwa Polskiego w drodze nadania lub przez akt charakteru konstytucyjnego, t. j. przez uznanie (art. 3 ust. z dnia 20. I. 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44) — przyjęcie urzędu w polskiej służbie państwowej (art. 4 p. 5tej ust.) i przez opcję na rzecz obywatelstwa polskiego w myśl odnośnych postanowień traktatów międzynarodowych, do roczn. 1883 włącznie.

Pobór odbędzie się w czasie między 1 maja a 30 czerwca b. r. Szczegółowy plan poboru podany zostanie do wiadomości przez władze i instancji administracji ogólnej.

§ 2.

Wszyscy zgłaszający się do poboru winni:

1. stawić się w stanie zupełnie trzeźwym, wymyć i w czystej bieliźnie;

2. posiadać ze sobą dokumenty, stwierdzające tożsamość ich osoby;

3. posiadać wszelkie inne dokumenty,

stwierdzające ich stopień wykształcenia, po siadanie rzemiosła lub zawodu a wreszcie osiągnięty stopień w przysposobieniu wojskowym.

Poborowi, którym przysługuje prawo do skróconej służby wojskowej, t. j. którzy ukończyli szkołę średnią, powinni na Komisji Poborowej przedstawić świadectwo z ukończenia danej szkoły, lub inny dokument, stwierdzający powyższe prawo.

Poborowi, zgłaszający prawo do ulgi z art. 55 ustawy o powsz. obow. wojsk. (duchowni), w okresie poboru głównego winni to prawo udowodnić na Komisji Poborowej, albowiem od osobistego stawienia się przed Kom. Pob. nie są oni wyłączeni.

§ 3.

Winni

1. niestawienia się bez uzasadnionych przyczyn przed Komisją Poborową,

2. opuszczenia granic Rzeczypospolitej w celu uchylenia się od służby wojskowej,

3. dokonywania zabiegów w celu uzyskania dla siebie lub innej osoby nieprawnych odroczeń, skrócenia czasu służby wojskowej, nieprawego zwolnienia z tejże służby, lub wogóle dopuszczający się czynów, zmierzających do niespełnienia obowiązku wojskowego ulegną karom grzywny pieniężnej lub aresztu wzgl. więzienia, względnie obu tym karom łącznie, stosownie do postanowień art. 97 — 108 ust. o powsz. obow. wojsk.

§ 4.

Odroczenia terminu odbycia czynnej służby wojskowej mogą być udzielane;

a) jedynym żywicielom rodzin,

b) właścicielom odziedziczonych gospodarstw rolnych,

c) osobom, odbywającym studia teoretyczne i praktyczne.

Podania o odroczenie służby wojskowej z jednego z powyższych tytułów, powinny być wnoszone zgodnie z postanowieniem art. 64 ust. o powsz. obow. wojsk. do właściwych władz i inst. adm. ogólnej w ciągu dni 14 po uznaniu poborowego za zdolnego do czynnej służby wojskowej.

Zainteresowanych poborowych przestrzegam przed niedotrzymaniem powyższego terminu, albowiem wpływające z opóźnieniem podania nie będą przez władze rozpatrywane.

WOJEWODA: (—) R. Raczyński.

PLAN

URZĘDOWANIA KOMISJI POBOROWEJ

rocznika 1912 na powiat śremski.

Miejsce urzędowania Komisji poborowej	Data rozpoczęcia czynności	Kolejność stawania gmin i obszarów dworskich
Śrem Hotel Bazar	1 maja 1933 r. o godz. 8-mej rano	Miasto Śrem i to poborowi rocznika 1912 z początkującymi nazwiskami od A. do P. włącznie (62).
Śrem Hotel Bazar	2 maja 1933 r. o godz. 8-mej rano	Miasto Śrem, reszta poborowych rocznika 1912 i poborowi rocznika 1911 i 1910 odroczeni z lat poprzednich kat. „B” (37), miasto Dolsk (64).
Śrem Hotel Bazar	4 maja 1933 r. o godz. 8-mej rano	Błażejewo (8), Bodzyniewo (5), Gawrony (4), Księginki (5), Kunowo (6), Lubiatowo (1), Lubiatówko (6), Ługi (6), Małachowo (11), Masłowo (5), Międzychód (7), Mórka (3).
Śrem Hotel Bazar	5 maja 1933 r. o godz. 8-mej rano	Mełpin (5), Mszczyszyn (2), Nowiec (1), Nowieczek (3), Ostrowieczno (2), Ostrowieczko (1), Pokrzywnica (3), Rusocin (3), Studzianna (8), Szczodrochowo (3), Tworzimirki (3), Wieszczyżyn (3), Książ miasto (15), Brzóstownia (2), Chałub (1), Chwałkowo kościelne (9).
Śrem Hotel Bazar	6 maja 1933 r. o godz. 8-mej rano	Gogolewo (3), Gogolewko (2), Jarosławki (1), Kielczynek (4), Konarskie (1), Konarzyce (5), Książek (8), Kołacin (6), Mchy (8), Radoszkowo (3), Sroczevo (3), Świączyn (4), Włoskiejewki (4), Włoskiejewice (7), Zakrzewice [3], Zawory [3].
Śrem Hotel Bazar	8 maja 1933 r. o godz. 8-mej rano	Zaborowo [8], Błociszewo [5], Brodnica [8], Bystrzek [1], Chrzastowo [7], Chaławy [2], Dąbrowa [4], Drzonek [4], Dobczyn [1], Esterpole [1], Gaj [11], Grabianowo [4], Grodzewo [1], Górka [2], Góra [2].
Śrem Hotel Bazar	9 maja 1933 r. o godz. 8-mej rano	Jaszkowo [4], Krzyżanowo [8], Kadzewo [3], Kaleje [1], Luciny [7], Ludwikowo [1], Łęg [4], Manieczki [1], Mechlin [4], Niesłabin [3], Nochowo [16].
Śrem Hotel Bazar	10 maja 1933 r. o godz. 8-mej rano	Ostrowo [3], Orkowo [2], Olsza [2], Pyszaca [5], Pełczyn [2], Psarskie (3), Piotrowo [1], Przylepki (1), Rakówka (2), Sosnówiec (7), Szymanowo (1), Szoldry (5), Tworzykowo (2), Wirginowo (4), Zbrudzewo (9), Zwola (5).
Kórnik Lokal p. Leonarda Ellmanna	11 maja 1933 r. o godz. 8-mej rano	Kórnik miasto (40), Bnin miasto (22).
Kórnik Lokal p. Leonarda Ellmanna	12 maja 1933 r. o godz. 8-mej rano	Biernatki (5), Błażejewo (4), Borówiec (3), Czmoń (4), Czmoniec (3), Czołowo (3), Dachowa (6), Daszewice (8), Dębiec (2), Dziecmierowo (5), Gądk (4), Kamionki (10), Konarskie (3), Kromolice (4).
Kórnik Lokal p. Leonarda Ellmanna	13 maja 1933 r. o godz. 8-mej rano	Koninko (4), Mieczewo (7), Pierchno (7), Prowent (5), Prusinowo (8), Radzewice (3), Radzewo (7), Robakowo (2), Runowo (5), Skrzynki (2), Szczytniki (5), Trzykolnemłyny (4), Żerniki (5).
Mosina Lokal p. Feliksa Hoffmanna	15 maja 1933 r. o godz. 8-mej rano	Mosina miasto (34), Baranowo (2), Baranówko (3), Borkowice (4), Budzyń (4), Drużyna (3), Grzybno (3), Ilówiec (8), Krajkowo (5), Krosinko (3), Nowinki (1).
Mosina Lokal p. Feliksa Hoffmanna	16 maja 1933 r. o godz. 8-mej rano	Krosno (4), Niwka (5), Ogieniowo (2), Pecna (7), Pożegowo (9), Rogalin (5), Rogalinek (10), Sasinowo (1), Sowiniec (4), Sowinki (1), Sulejewo (1), Suchorzewo (1), Świątniki (4), Żabno (3), Żabinko (1), Żabno Kol. (8).

Powyższe obwieszczenie o ogólnym poborze mężczyzn, obowiązanych w roku bieżącym do stawiennictwa, oraz plan urzędowania Komisji Poborowej na powiat śremski podaje do ogólnej wiadomości.

Równocześnie przypominam postanowienia § 131 rozp. wykon. do ust. o powsz. obow. wojsk. (Dz. U. Nr. 31/30 r. poz. 270), w myśl którego naczelnicy gmin i obszarów dworskich obowiązani są dopilnować, by poborowi odnośnych gmin uczynili zadość obowiązkowi stawienia się do poboru w terminie przewidzianym

dla danej gminy względnie obszaru dworskiego.

W razie niedotrzymania przez poborowych tego terminu, naczelnicy gmin są uprawnieni do przymusowego doprowadzenia takich poborowych przed Komisję Poborową, a w razie potrzeby do zażądania pomocy policji państwowej.

Naczelnicy gmin i obszarów dworskich muszą być obecni przy przeglądzie celem stwierdzenia tożsamości poborowych (§ 155 przytoczonego rozporządzenia).

Śrem, dnia 8 kwietnia 1933 r.

Starosta Powiatowy
(—) Krykiewicz.

OGŁOSZENIA URZĘDOWE

Inspektora Szkolnego w Śremie.

Do Panów Kierowników Publ. Szkół Powszechnych powiatu śremskiego.

Na podstawie § 1-go rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 30. V. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 485) polecam przeprowadzić w czasie od dn. 25 do dn. 28 kwietnia b. r. zapisy dzieci do publ. szkół powszechnych, obowiązanych do uczęszczania do szkoły w r. szkol. 1933/34.

Wyniki zapisów muszą być jak najdokładniejsze i dlatego należy bezzwłocznie powiadomić rodziców zgodnie z zwyczajami miejscowemi o obowiązku zgłaszania dzieci w oznaczonym terminie. W wypadku, gdy rodzice zamierzają posyłać dzieci swe do prywatnych szkół powszechnych lub uczyć je w domu, mają kierownikowi przy zapisie to podać, jak również w wypadku, gdy dzieci swe posyłają wzgl. posyłać zamierzają do innych szkół.

Zapisy odbędą się w szkołach 1—5 kl. w godzinach pozalekcyjnych, w szkołach 6—7 kl. i w g. lekcyjnych, jednak pod warunkiem, że nauka normalna przez to nie ucierpi. Zestawienie liczbowe wyniku spisu dzieci prześlą P. P. Kierownicy szkół najpóźniej do dnia 30. IV. b. r.

Śrem, dnia 18 kwietnia 1933 r.

Nr. 654/33. Inspektor Szkolny
Szumowski.

Do PP. Kierowników (czek) Szkół Powsz. w powiecie.

Polecam donieść do dnia 27 kwietnia br. czy, gdzie i jakie niedogodności powstają w związku z uczęszczaniem dzieci szkolnych na naukę przygotowawczą do Sakramentów Św. wzgl. na naukę confirmacyjną, oraz podać projekt zorganizowania tej nauki w ten sposób, ażeby dzieci jak najmniej traciły z nauki szkolnej.

Śrem, dnia 18 kwietnia 1933 r.

Inspektor Szkolny
Szumowski.

Dział nieurzędowy.

Kursy żeńskie

w Uniwersytetach Ludowych T. C. L.
w Dalkach pod Gnieznem i Odolanowie Włkp.

Najbliższe kursy żeńskie w Uniwersytetach Ludowych rozpoczną się już w dniu 4 maja 1933 roku i trwać będą przez przeciąg czterech miesięcy. t. j. do końca sierpnia br.

Uniwersytet Ludowy jest jedynym w swoim rodzaju zakładem naukowym typu internatowego który kształci i wychowuje jednocześnie. W wykładach prowadzonych w formie przystępnej zaznajamia Uniwersytet Ludowy ma-

jącą wejść w życie kobietę z najważniejszymi zagadnieniami z dziedzin historii, literatury, sztuki, rozbudza zamiłowanie do przyrody, daje możność dokładnego poznania własnego kraju i świata wogóle, porusza całą moc tematów aktualnych, a wreszcie i to, co tak bardzo kobiecie potrzebne, a mianowicie uwzględnia prace kobiece z zakresu robót ręcznych i gotowania.

Wykształcenie podstawowe i ogólne, wyrobienie społeczne i ogłada towarzyska, głęboko wpojone zasady wiary i uświadomienie obywatelskie są rezultatem pracy Uniwersytetu Ludowego w odniesieniu do powierzzonej mu przez rodziców młodzieży.

Na kurs przyjętą może być każda osoba, która ukończyła 17 rok życia, bez względu na przygotowanie naukowe. Braki elementarne uzupełni się w specjalnie na ten cel poświęconych godzinach

Do wniosku o przyjęcie należy dołączyć ostatnie świadectwo szkolne, świadectwo moralności i własnoręcznie napisany życiorys.

Zainteresowanym wyczerpujących informacji po nadesłaniu znaczka pocztowego na odpowiedź udzielają: Dyrekcja Uniwersytetu Ludowego Dalki, poczta Gniezno albo Dyrekcja Uniwersytetu Ludowego — Odolanów ul. Bartosza 7.

Pies Polowczyk

ciemnobrązowy zaginął,

upraszam o zwrot za wynagrodzeniem.

Przed kupnem ostrzega się.

CZESŁAW GAŁECKI, Śrem.

Najtańsze książeczki do nabożeństwa

p. t. „MOJE NABOŻEŃSTWO”

Ks. Dziekana Ruszczyńskiego
z Czempinia

objętości 238 str.

na trwałym papierze w ładnej oprawie,
około 60 pieśni,

w cenie tylko od 1 zł i wzwyż
do nabycia dopóki zapas starczy

w Księgarni
i składzie papieru
S. MIKOŁAJSKEGO
w Śremie.

Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej

z dnia 9 grudnia 1932 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych i Ministrem Przemysłu i Handlu o dozorcze nad mlekiem i jego przetworami.

Na podstawie art. 8 punkt a), b), d), e), g) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o dozorcze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343) oraz art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 czerwca 1932 r. o przekazaniu zakresu działania Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawach zdrowia publicznego Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 493) zarządza się co następuje:

Rozdział I.

Postanowienie ogólne.

§ 1. Przepisom niniejszego rozporządzenia podlegają:

1) mleko i jego przetwory, przeznaczone do sprzedaży lub innego obiegu;

2) obory, produkujące mleko, przeznaczone do sprzedaży lub innego obiegu;

3) pomieszczenia, przeznaczone do przechowywania oraz przygotowania mleka do sprzedaży lub innego obiegu, oraz pomieszczenia do hurtowej sprzedaży mleka;

4) wytwórnie, w których odbywa się przeróbka mleka na przetwory mleczne, przeznaczone do sprzedaży lub innego obiegu;

5) sklepy, w których odbywa się sprzedaż mleka i jego przetworów, oraz handel okružny temi produktami;

6) wszelkie naczynia i przyrządy, używane do mleka i jego przetworów, przeznaczonych do sprzedaży lub innego obiegu.

§ 2. 1) Przez nazwę „mleko”, bez określenia gatunku zwierzęcia, od którego mleko pochodzi, rozumie się mleko krowie.

2) Mleko, otrzymane od innych zwierząt (kozy, owce, kłacze), sprzedawać wolno tylko pod właściwą nazwą.

3) Do obiegu handlowego dopuszcza się mleko:

1) a) pełne,

b) pełne wyborowe,

2) chude.

4) Mleko „pełne” i „pełne wyborowe” jest to mleko, uzyskane po zupełnem wydojeniu krów, do którego nic nie dodano i z którego nic nie odjęto.

5) Mleko „pełne”, przeznaczone do sprzedaży lub innego obiegu, powinno zawierać tłuszczu co najmniej 3%. Mleko pełne”, zawierające tłuszczu mniej niż 3%, może być dopuszczone do sprzedaży lub innego obiegu jako „pełne” ze specjalnem oznaczeniem mniejszej zawartości tłuszczu, o ile ta niższa za-

wartość tłuszczu wynika z warunków naturalnych (np. rasa bydła, rodzaj paszy). Celem stwierdzenia, że zawartość tłuszczu w mleku poniżej 3% wynika z warunków naturalnych, może być w każdym przypadku na życzenie i koszt sprzedawcy względnie wytwórcy przeprowadzona przez władze lub organa dozoru próba oborowa.

Postanowienie co do procentowej zawartości tłuszczu w mleku nie dotyczy takiego mleka, które jest dostarczane z miejsca produkcji bezpośrednio do wytwórni na przeróbkę pod warunkiem, że przewożący lub przenoszący mleko na żądanie władzy lub organu dozoru udowodni, iż wiezioną względnie niesioną ilość mleka (liczba litrów) jest dostarczana do wytwórni przez danego producenta.

6) Mleko „pełne wyborowe” jest to mleko pełne:

a) pochodzące z obór, pozostających pod stałym nadzorem weterynaryjnym i utrzymywanych we wzorowej czystości;

b) przechowywane stale w temperaturze poniżej 12°;

c) zawierające co najmniej 3,2% tłuszczu;

d) zawierające zanieczyszczeń najwyżej 1 miligram w jednym centymetrze sześciennym;

e) zawierające najwyżej 250,000 bakterij w jednym centymetrze sześciennym;

f) sprzedawane tylko w butelkach, zamkniętych kapslem, z oznaczeniem na etykietach daty udoju.

7) Mleko „chude” jest to mleko, z którego odciągnięto tłuszcz częściowo lub całkowicie.

8) Z mleka, przeznaczonego do sprzedaży lub innego obiegu jako pełne, zawierającego tłuszczu więcej niż wskazuje przepisana minimalna norma, tłuszcz nie może być odciganany.

§ 3. Przez nazwę „przetwory mleczne” rozumie się: mleko kwaśne (zsiadłe), śmietanę, śmietankę, twaróg, ser, masło, kefir, yoghurt, mleko sterylizowane, homogenizowane, pasteryzowane, zgęszczone (kondensowane), w proszku i t. p.

§ 4. 1) Przez nazwę „mleko kwaśne” (zsiadłe) rozumie się produkt, otrzymany z mleka, poddanego fermentacji kwasu mlekowego samorzutnie lub z pomocą czystych kultur.

2) Mleko kwaśne (zsiadłe) powinno odpowiadać warunkom, wymagany dla mleka wogóle (§§ 2, 18 ust. 3, 21 ust. 1).

3) Przez nazwę „śmietana”, „śmietanka”, rozumie się górną warstwę zebraną z mleka (słodkiego lub kwaśnego), względnie odciągniętą z niego z pomocą wirówki.

4) Śmietanka zwykła powinna zawierać tłuszczu co najmniej 10%, śmietanka kremowa 35%

5) Śmietana powinna zawierać tłuszczu co najmniej 22%.

§ 5. 1) Przez nazwę „mleko przegotowane” rozumie się mleko, poddane kilkakrotnemu wrzeniu,

2) Przez nazwę „mleko sterylizowane” rozumie się mleko, pozbawione żywych drobnoustrojów i ich zarodników (przetwralników) działaniem wysokiej ciepłoty.

3) Przez nazwę „mleko pasteryzowane” rozumie się mleko, pozbawione drobnoustrojów z wyjątkiem zarodników (przetwralników) działaniem wysokiej ciepłoty i bezpośrednio potem ochłodzone. Mleka pasteryzowanego nie wolno sprzedawać jako takiego po upływie 24 godzin od chwili dokonania pasteryzacji; o ile zaś mleko to jest przechowywane w chłodni (lodowni) w odpowiednio niskiej temperaturze, to czas ten może być przedłużony do 36 godzin.

4) Przez nazwę „mleko (śmietanka) homogenizowane” rozumie się mleko (śmietankę), w którym kuleczki tłuszczu rozbite są w ten sposób, że tworzą one trwałą emulsję, z której tłuszcz już się sam wydzielić nie może.

5) Przez nazwę „mleko zgęszczone kondensowane” rozumie się mleko zgęszczone w próżni przy niskiej ciepłocie, z dodatkiem cukru lub bez.

6) Przez nazwę „mleko w proszku” rozumie się mleko, zgęszczone do tego stopnia, że zawartość w niem wody wynosi nie więcej, niż 8%.

7) Przez nazwę „kefir”, „yoghurt” rozumie się produkt, otrzymany z mleka pełnego lub chudego, poddanego fermentacji swoistej; przez nazwę „kumys” — produkt, otrzymany z mleka kłaczy, poddanego również fermentacji swoistej.

8) Poza cukrem oraz swoistymi dla każdego z tych produktów fermentami inne domieszki do tych produktów są wzbronione.

§ 6. 1) Przez nazwę „masło” rozumie się produkt tłuszczowy, otrzymany w drodze mechanicznych czynności z mleka wyłącznie krowiego.

2) Nazwę „masło” zastrzega się wyłącznie dla tego jedynie produktu.

Zawartość tłuszczu w maśle powinna wynosić co najmniej 82%. Zawartość wody w maśle powinna wynosić najwyżej 16%. Zawartość soli kuchennej w maśle solonem powinna wynosić najwyżej 3%. Kwasota w maśle niesolonem (metoda Kötstorfera) powinna wynosić najwyżej 5%.

4) Masło topione powinno zawierać wody najwyżej ślady.

5) Masło solone topione powinno zawierać soli najwyżej 5%.

6) Masło solone powinno być w sprzedaży odpowiednio oznaczone (deklarowane).

7) Maślanka jest to płyn mleczny, pozostały po wyrobie masła.

§ 7. 1) Przez nazwę „ser” rozumie się produkt, otrzymany z mleka lub śmietanki przez wydzielenie z nich części stałych w drodze kwaśnienia naturalnego, względnie działania fermentu podpuszczkowego.

2) Ser twarogowy może zawierać wody najwięcej 65%.

Ser śmietankowy w substancji suchej winien zawierać tłuszczu co najmniej . . . 50%.

Ser tłusty w substancji suchej winien zawierać tłuszczu co najmniej . . . 40%

Ser półtłusty w suchej substancji winien zawierać tłuszczu co najmniej . . . 20%

Ser chudy w substancji suchej winien zawierać tłuszczu co najmniej . . . 10%

3) Sery, otrzymane z mleka innych zwierząt, i sery gatunkowe (Ementaler holender. itp.) powinny być w sprzedaży odpowiednio oznaczone.

4) Sery twarde powinny posiadać na opakowaniu względnie na etykiecie oznaczenie procentowej zawartości tłuszczu w suchej masie.

§ 8. Zabrania się sprzedaży i innego wprowadzania w obieg mleka i przetworów mlecznych, szkodliwych dla zdrowia, zepsutych, podrobionych z fałszowanych, fałszywie oznaczonych, w szczególności:

a) mleka:

1) pochodzącego od krów chorych;

2) mleka (siary) od krów w ostatnich dniach przed ocieleniem i w pierwszych dniach po ocieleniu;

3) zanieczyszczonego, dającego widoczny osad, zawierającego bakterie chorobotwórcze, oraz zawierającego w ilości mleka mniejszej niż 1cm³ laseczники okrężnicy;

4) o nienormalnem zabarwieniu, smaku, zapachu i konsystencji;

5) wykazującego zwiększoną kwasotę, a zatem niewytrzymującego prób gotowania, o ile o tem nie uprzedzono nabywcy;

6) zawierającego jakiekolwiek domieszki, choćby dla zdrowia nieszkodliwe (np. wodę, lód), oraz środki konserwujące lub barwiące;

7) zawierające tłuszczu mniej niż 3%, a puszczonego do sprzedaży lub innego obiegu bez właściwego oznaczenia (§ 21);

b) przetworów mlecznych;

1) mechanicznie zanieczyszczone;

2) o wyglądzie nieprawidłowym;

3) o smaku i zapachu nienaturalnem;

4) zawierających obce tłuszcze;

5) zawierających środki konserwujące, z wyjątkiem soli kuchennej;

6) zawierających domieszkę ciał, zmieniających normalny skład przetworów lub zwiększających ich wagę, względnie maskujących zły ich gatunek;

7) barwione barwnikami niedozwolonemi.

Rozdział II.

Miejsca produkcji mleka i jego przetworów, przeznaczonych do sprzedaży lub innego obiegu.

§ 9. Sprawę budowy obór oraz warunki techniczne i sanitarne, jakim powinny odpowiadać obory, określa rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202)

§ 10 1) Obory, produkujące mleko do sprzedaży lub innego obiegu, powinny być widne, należycie przewietrzane i zaopatrzone w nieprzepuszczalne podłogi, lub co najmniej w klepiska, oraz w ścieki z odpowiednim spadkiem. Obory te, jak również żłoby i naczynia do pojenia krów powinny być utrzymywane w należytej czystości i porządku. Ściany, pułap i żłoby bielone w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak, niż 2 razy do roku.

2) Krowy w oborach należy utrzymywać we wzorowej czystości. Na podściółkę używać należy materiału czystego, łatwo wchłaniającego wydalinę. Do pojenia krów w oborach, do mycia naczyń, używanych do tego celu, i do mycia żłobów należy używać jedynie wody, dobrej do picia dla ludzi.

3) W gminach miejskich, uzdrowiskach, posiadających charakter użyteczności publicznej, oraz w uzdrowiskach, osadach fabrycznych i ośrodkach robotniczych w razie rozciągnięcia na nie przepisów budowlanych dla gmin miejskich (art. 414 i 415 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) obornika (nawozu) nie wolno przetrzymywać w oborach, produkujących mleko, przeznaczone do sprzedaży lub innego obiegu.

§ 11. 1) Dojenie powinno odbywać się w sposób, zabezpieczający mleko przed zanieczyszczeniem. Wymiona i strzyki należy przed dojeniem wymyć ciepłą wodą, dokładnie i czysto osuszyć. Dojarki (dojarze) powinni przed udojem wymyć starannie ręce wodą ciepłą, mydłem i szczotką. Mleko z pierwszych pociągnięć strzyków powinno być zdalone do oddzielnego naczynia i wyłączone od używania go na pakarm dla ludzi.

2) Aparaty do mechanicznego dojenia po każdym użyciu powinny być dokładnie oczyszczone i zawsze utrzymywane we wzorowej czystości.

3) Mleko po udoju powinno być bezwzględnie przecedzone i ochłodzone. Chłodzenie i przetrzymywanie mleka w oborze jest wzbronione.

§ 12. 1) Pomieszczenia, przeznaczone do przechowywania oraz przygotowania mleka do sprzedaży lub innego obiegu oraz pomieszczenia do hurtowej sprzedaży mleka powinny być całkowicie izolowane od ustępów, obór, stajen, chlewów, śmietników i gnojowisk.

2) Pomieszczenia te nie mogą również łączyć się bezpośrednio z mieszkaniem lub służyć na miejsce zamieszkania lub wypoczynku. Muszą one być widne, chłodne, suche, należycie poprzewietrzane, mieć szczelną podłogę nieprzepuszczalną. Ściany gładko wyprawione, malowane jasną farbą olejną lub bielone i opatrzone do wysokości co najmniej 2 metrów jasną lamperją olejną, względnie z materiału, dającego się łatwo myć. Pomieszczenia te powinny być zaopatrzone w dobrą do picia dla ludzi wodę urządzenia z wodą

bieżącą do mycia naczyń, mydło i ręcznik do mycia rąk oraz w spluwaczki wodne.

3) Okna otwierane powinny być w porze letniej zabezpieczone gęstymi siatkami druciannymi.

4) Pomieszczenia te powinny być zaopatrzone w ścieki, odprowadzone na 5 metrów co najmniej krytym kanałem względnie przyłączone wprost do kanalizacji.

5) Pomieszczenia powinny być utrzymywane we wzorowej czystości, a mleko zabezpieczone przed wszelkiem zanieczyszczeniem.

6) Nie wolno w nich trzymać ani wprowadzać do nich żadnych zwierząt domowych.

§ 13. 1) Wytwórnie t. j. pomieszczenia w których odbywa się przeróbka mleka na przetwory mleczne, przeznaczone do sprzedaży lub innego obiegu, nie mogą mieścić się w suterrenach. Powinny być one położone w odległości co najmniej 5 mtr. od ustępów ogólnych skanalizowanych, zaś od obór, stajen, chlewów, śmietników, gnojowisk i ustępów nieskanalizowanych w odległości co najmniej 10 mtr. Postanowienie o suterrenach nie ma zastosowania do wytwórni, które są umieszczone w budynku, przystosowanym specjalnie do wyrobu przetworów mlecznych i zagłębionym w ziemi celem uniknięcia insolacji, o ile inne warunki nie staną temu na przeszkodzie.

2) Lokal wytwórni powinien składać się co najmniej z 3 izb, z których jedna w szczególności powinna być przeznaczona do mycia naczyń i zaopatrzona w zlew. W izbie tej może być pomieszczony kocioł. Do śmietankarni, jako filji wytwórni postanowienie, wymagające 3 izb, nie ma zastosowania.

3) Wytwórnie, przerabiające mleko na przetwory mleczne, przeznaczone do sprzedaży lub innego obiegu, powinny posiadać urządzenia do przechowywania zapasów mleka i jego przetworów w chłodzie (chłodnie, lodownie), względnie pomieszczenia (piwnice) czyste, suche, przewiewne z nieprzepuszczalną podłogą lub co najmniej klepiskiem. Przechowywane w nich produkty powinny być zabezpieczone przed wszelkiem zanieczyszczeniem lub zakażeniem, w szczególności przez owady, zwierzęta itp.

4) Postanowienia § 12 ust. 2—6, § 20 i 21 mają odpowiednie zastosowanie w wytwórniach przetworów mlecznych, przeznaczonych do sprzedaży lub innego obiegu dla spożycia. Wszelkie czynności, związane z przeróbką mleka, powinny być wykonywane z zabezpieczeniem mleka i jego przetworów przed zanieczyszczeniem

5) Postanowienia ust. 1 i 2 niniejszego paragrafu oraz § 12 ust. 1, 2, 4 nie mają zastosowania do wytwórni przetworów mlecznych: mleka kwaśnego, śmietanki, śmietany, twarogu, masła i sera, produkowanych z ilości dziennej mleka, nieprzewyższającej 200 litrów mleka, o ile mleko to pochodzi z obory, pozostającej w łączności z gospodarstwem rolnym wytwórcy. Wytwórnie te powinny być jednak widne, suche, należycie przewietrzane,

mieć suchą, nieprzepuszczalną podłogę lub co najmniej klepisko, ściany bielone, powinny mieć dostateczny zapas dobrej do picia dla ludzi wody, do mycia naczyń i rąk, oraz mydło i ręcznik.

Rozdział III.

Sprzedaż i inne wprowadzenie w obieg mleka i jego przetworów.

§ 14. 1) Mleko, przeznaczone do przewozu, powinno być należycie ochłodzone. Naczynia z mlekiem, przeznaczonym do sprzedaży lub innego obiegu, powinny być podczas przewozu i przenoszenia szczelnie zamykane pokrywami, zabezpieczającymi mleko od zanieczyszczenia, i zaopatrzone wyraźnie w nazwisko i adres właściciela mleka.

2) Naczynia z mlekiem, przeznaczonym do sprzedaży lub innego obiegu, podczas przewozu w wagonach towarowych i bagażowych oraz samochodami ciężarowymi powinny być ponadto opłombowane. To samo dotyczy naczyń z mlekiem, przewożonym innymi środkami, o ile ilość przewożonego jednorazowo mleka przekracza 30 litrów.

3) Zabrania się przykrywania naczyń i uszczelniania pokryw materiałami, mogącymi mleko zanieczyścić (np. druki lub makulatura, słoma, siano, szmaty i t. p.), zarówno jak używania takich pierścieni gumowych, które zawierają związki metali, szkodliwych dla zdrowia, w szczególności szkodliwe zanieczyszczenia ponad 1%. Pierścienie gumowe powinny być przed każdym użyciem starannie wymyte.

4) Wozy, samochody, używane do przewożenia mleka i jego przetworów, powinny być utrzymane w czystości. Na wozach, samochodach z mlekiem i przetworami mlecznymi lub z naczyniami od tych produktów zabrania się przewożenia osób chorych, zwierząt, szmat, śmieci, odpadków kuchennych i t. d., mogących mleko względnie naczynia do mleka zanieczyścić.

§ 15. 1) Mleko i jego przetwory, przeznaczone do sprzedaży lub innego obiegu, powinny być zabezpieczone od wszelkich zanieczyszczeń i zakażeń, (kurz, owady i t. p.) oraz przechowywane w miejscu, zabezpieczonym przed działaniem promieni słonecznych; w szczególności mleko (śmietana, śmietanka) powinno być przechowywane w naczyniach nakrytych. Miejsca sprzedaży mleka i jego przetworów powinny być odgródzone od kupujących.

2) Sklepy, w których odbywa się sprzedaż mleka i jego przetworów, powinny odpowiadać przepisom z 12 ust. 2, 3, 5 oraz przepisom § 13 ust. 1 i 3.

3) W sklepach z mlekiem i jego przetworami nie wolno trzymać takich produktów, które mogą ujemnie wpłynąć na mleko i jego przetwory.

4) W sklepach spożywczych, w których handel mlekiem i jego przetworami stanowi dodatkową część przedsiębiorstwa, powinno być przeznaczonych dla tych produktów oddziel-

ne miejsce zdala od innych produktów spożywczych, zaś mleko może być sprzedawane tylko w naczyniach zamkniętych (butelki).

5) W sklepach, w których odbywa się sprzedaż mleka i jego przetworów, nie wolno trzymać zwierząt domowych. Na drzwiach tych sklepów powinien być wywieszony wyraźny napis: „wprowadzanie psów jest wzbronione”.

6) Do zawijania masła, sera i t. p. należy używać czystego papieru pergaminowego, woskowanego lub celuloidowego, pozatem dla sera można używać papieru aluminiowego, lub cynfolji, niezawierającej ołowiu. Zawijanie masła, sera w szmaty jest wzbronione.

§ 16. 1) W zrozumieniu niniejszego rozporządzenia handlem okrężnym mleka i jego przetworów jest sprzedaż mleka i jego przetworów:

- a) z dostawą do mieszkań;
- b) na targach, placach i ulicach.

2) Sprzedaż mleka i śmietanki z dostawą do mieszkań jest dozwolona tylko w oddzielnych naczyniach zamkniętych, zabezpieczających mleko [śmietankę] od zanieczyszczeń i zaopatrzonych w wyraźny, niedający się usunąć napis, zawierający imię, nazwisko i adres właściciela mleka.

3) Sprzedaż mleka i śmietanki na targach, placach i ulicach jest dozwolona tylko z naczyń zamkniętych, zaopatrzonych w krany [wózków zaopatrzonych w krany]. Na naczyniach powinien być umieszczony wyraźny, niedający się zmyć napis, zawierający imię, nazwisko i adres właściciela mleka.

4) Do sprzedaży mleka i jego przetworów na targach i placach właściwe władze określają miejsca specjalne do tego celu przystosowane.

5) Sprzedaż mleka i jego przetworów na podwórzach, w bramach, sieniach i t. p. jest niedozwolona.

6) Przepisy § 14 ust. 1, 3, 4; § 15 ust. 6 i § 17 mają odpowiednie zastosowanie przy sprzedaży mleka i jego przetworów w handlu okrężnym.

§ 17. W przypadkach, w których mleko jest sprzedawane nie bezpośrednio w naczyniu, opłombowanym przez wytwórcę, sprzedawca jest odpowiedzialny również i za to, czy mleko odpowiada oznaczeniu, pod którym jest sprzedawane.

Rozdział IV.

Oznaczenie przetworów mlecznych.

§ 18. 1) Przetwory mleczne znajdujące się w sprzedaży lub w innym obiegu w opakowaniach, powinny mieć umieszczone na etykietach: nazwę, gatunek produktu, firmę przedsiębiorstwa produkującego lub opakowującego i jego siedzibę. Nazwa produktu powinna odpowiadać jego gatunkowi lub produktowi, z którego został wytworzony.

(Dokończenie nastąpi)